

„Konvergenciavizsgálatok az Európai Unióban – A visegrádi négyek felzárkózásának értékelése kiterjesztett konvergencia-index alkalmazásával” című PhD disszertáció nyilvános vitájának

OPPONENSI BÍRÁLATÁRA

Köszönöm szépen Dr. Losoncz Miklós munkáját, melynek során – nem első alkalommal – olvasta végig értekezésemet, világított rá a dolgozat tudományos hozadékaira és természetesen hiányosságaira is.

Professzor Úr bírálatában először az értekezés aktualitását, társadalmi jelentőségét ismertette. Véleményében alátámasztotta kutatásom létjogosultságát: a témát időszerűnek, a tudományos és szélesebb értelemben vett szakmai érdeklődők számára is alkalmazhatónak tartja.

A bírálat ezután tér ki a kutatási célokra, kérdésekre, hipotézisekre és módszerekre. A kutatás elsődleges célja egy módszertani keretrendszer kialakítása volt, mely túl azon, hogy bemutatja az EU tagállamok átlagos és a visegrádi négy állam teljesítményének összehasonlítását, képes arra, hogy több szempontból is rávilágítson a felzárkózási folyamat minőségére, az eredményeket számszerű alapokra helyezve. Az értekezésben vázolt eszközrendszer így alkalmas arra is, hogy a konvergencia mértékét befolyásoló tényezők könnyebben azonosíthatóak legyenek, az összefüggések felszínre kerüljenek. Örömmel vettem, hogy Professzor Úr elismerően szólt e cél megfelelő behatárolásáról, a témában fellelhető tudományos eredmények felhasználásáról és a statisztikai eszközrendszer megfelelő alkalmazásáról. Mindenképpen gondolatébresztő az elemzés más közgazdasági problémák terén való felhasználásra vonatkozó pozitív megjegyzés.

Professzor Úr ezt követően az értekezés tagoltságára, arányaira tér ki bírálatában. A dolgozat felépítését logikusnak, a fejezetek közötti arányokat megfelelőnek ítéli meg.

Jogosnak tartom a bírálat megjegyzését arra vonatkozóan, hogy a 2000 és 2013 közötti időszakot érdemes lett volna három részre bontani: a csatlakozásig eltelt, a csatlakozás és a válság közötti, majd az azt követő időszakra. A dolgozat minden számítására vonatkozóan, erre egyrészt az elemzések számolási igényessége miatt nem volt lehetőségem, másrészt a szakaszolás rövidebb időintervallumokat, így alacsonyabb elemszámot eredményezett volna, ami csökkentette volna az eredmények magyarázó értékét. Emellett a végleges konvergencia-index kialakításánál felvetette volna az eltérő hosszúság miatt a súlyozás kérdését is. Hálás vagyok, hogy Professzor Úr bírálatában jelzi, hogy elfogadja ezeket a korlátokat, elismeri e hiányosság kiküszöbölését szolgáló inkább verbális megközelítés helyességét.

A bíráló a szakirodalom feldolgozásával kapcsolatban rámutat arra, hogy az elméleti háttér arányaiban a módszertani kérdésekre súlyoz, de ezt nem tekinti hibának. Ezzel a kijelentéssel egyetértek, a kutatás elsődleges célja a számítási metódus keretrendszerének felállítása volt, melynek alapján következtetéseket lehet levonni a felzárkózási folyamat eddigi eredményeiről. A felzárkózás lehetőségeire, korlátaira, elvi megközelítésére csak olyan részletezettséggel tértem ki, amelyet a fogalmi alapvetés megigényelt. Az utolérési folyamat jövőbeni tendenciáinak felmérése és ezzel a jelenleg is publikált tudományos munkákra való reagálás, azok igazolása vagy cáfolása már túllépte volna a jelenlegi dolgozat kereteit, ez további kutatás tárgyát is képezheti.

A mutatószámok kiválasztása minden esetben kérdést vetne fel, örömmel fogadtam, hogy Professzor Úr számára a választás indoklása meggyőző volt. A kutatás további kivitelezésénél célom, hogy más, illetve további gazdasági-társadalmi mutatószámokat vonjak be a vizsgálatba.

Professzor Úr a bíráló tartalomra, eredményekre és következtetésekre vonatkozó részében elfogadja a kutatás hipotéziseit, és azok igazolását vagy cáfolatát, és új eredményként a kompozit mutató létrehozását. Ezzel kapcsolatban kritikai megjegyzése arra vonatkozik, hogy gördülékenyebbé tette volna az olvasást az egyes gazdasági jelenségek okainak és hajtóerőinek részletesebb bemutatása. Ez észrevételt jogosnak tartom, a dolgozat megírása során, bizonyos határokon belül törekedtem ennek megvalósítására. A gazdasági folyamatok elemzésénél abban az esetben maradtam a „szikárabb” megfogalmazásnál, amikor valamely mutatószám alakulásának magyarázata a dolgozat arányaihoz mérten túl nagy súlyú leágazást eredményezett volna.

Köszönöm Professzor Úr kiegészítését a harmadik hipotézis cáfolására vonatkozóan.

A Bíráló a vélemény zárásaként pozitívan értékeli a dolgozat formai követelményeknek való megfelelését.

Örömmel fogadtam, hogy Professzor Úr az értekezést összességében színvonalas munkának értékeli.

Tisztelettel:

Tóth Zsuzsanna

Tóth Zsuzsanna

Zalaegerszeg, 2016. május 24.